

Rozdział V

Wydatki budżetu państwa w 2014 r.

1. Wydatki budżetu państwa

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych w art. 110 określa konstrukcję budżetu państwa. Główne składowe to podatkowe i niepodatkowe dochody budżetu państwa, planowane wydatki budżetu państwa, planowany deficyt budżetu państwa wraz z informacją dotyczącą źródeł jego pokrycia. Od 2010 r. oddzielnie prezentowane są także prognozowane dochody oraz planowane wydatki budżetu środków europejskich, jak również wynik budżetu środków europejskich.

Ustalony w projekcie ustawy budżetowej limit wydatków na rok 2014 wynosi 324.637.369 tys. zł i jest niższy od zaplanowanego w ustawie z dnia 13 września 2013 r. o zmianie ustawy budżetowej na 2013 r. o 2.657.071 tys. zł, tj. o 0,8%.

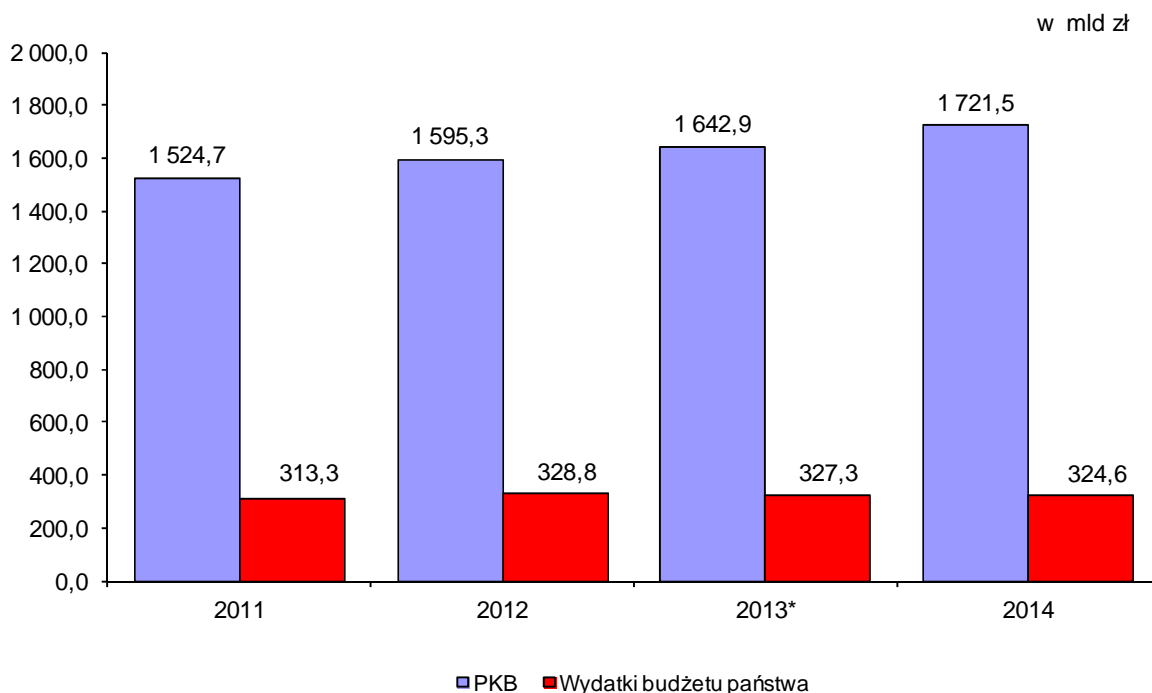
Limit wydatków uwzględnia zaplanowane na 2014 rok zmiany w systemie emerytalnym, w jego części kapitałowej, które będą oddziaływać na finanse publiczne poprzez:

- ustalenie poziomu składki na ubezpieczenie emerytalne przekazywanej z ZUS do OFE na poziomie 2,92% oraz przejście części ubezpieczonych ze składką z OFE do ZUS w wyniku wprowadzenia dobrowolności,
- stopniowe i proporcjonalne przenoszenie środków z OFE na subkonto w ZUS na 10 lat przed osiągnięciem wieku emerytalnego,
- przeniesienie 51,5% aktywów do ZUS zgodnie z przyjętą hierarchią i umorzenie skarbowych papierów wartościowych.

W projekcie budżetu państwa opisane powyżej zmiany wpływają na obniżenie dotacji do FUS, obniżenie wydatków na obsługę długu publicznego oraz potrzeb pożyczkowych netto budżetu państwa.

Udział wydatków budżetu państwa w PKB w 2014 r. wyniesie 18,9% wobec 19,9% w roku 2013, co oznacza spadek o 1 punkt procentowy.

Udział wydatków budżetu państwa w PKB w latach 2011 – 2014 wynosi odpowiednio 20,5%, 20,6%, 19,9% oraz 18,9%.



Prezentowana kwota wydatków na lata 2011 - 2014 nie obejmuje wydatków zawartych w budżecie środków europejskich

* - zgodnie z nowelizacją

Wydatki budżetu państwa realizowane są przez kierowników urzędów naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa, ministrów i kierowników urzędów centralnych, wojewodów oraz prezesów samorządowych kolegiów odwoławczych. Każdy wydatek budżetu państwa przypisany jest do określonego dysponenta części budżetowej, w podziale na działy i rozdziały klasyfikacji budżetowej, a ponadto określony jest jego charakter ekonomiczny (tj. czy jest to dotacja, subwencja, świadczenie na rzecz osób fizycznych, wydatek bieżący jednostek budżetowych, wydatek majątkowy, wydatki na obsługę długu Skarbu Państwa, środki własne Unii Europejskiej, współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej). W ten sposób wydatki prezentowane są w załączniku nr 2 do projektu ustawy budżetowej. Niektóre wydatki uszczegółowione są dodatkowo w pozostałych załącznikach do ustawy budżetowej:

- załącznik nr 6 – prezentowane są kwoty wynagrodzeń w państwowych jednostkach budżetowych,
- załącznik nr 7 – zawiera zestawienie zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami,
- załącznik nr 8 – zawiera wykaz jednostek, dla których zaplanowano dotacje podmiotowe i celowe oraz kwoty tych dotacji,

- załącznik nr 9 – zawiera zakres i kwoty dotacji przedmiotowych i podmiotowych,
- załącznik nr 10 – zawiera zestawienie programów wieloletnich w układzie zadaniowym,
- załącznik nr 11 – zawiera plany finansowe agencji wykonawczych,
- załącznik nr 12 – zawiera plany finansowe instytucji gospodarki budżetowej,
- załącznik nr 13 – zawiera plany finansowe państwowych funduszy celowych,
- załącznik nr 14 – zawiera plany finansowe państwowych osób prawnych.

Wydatki według grup ekonomicznych

Wyszczególnienie	Ustawa o zmianie ustawy budżetowej 2013	Projekt ustawy budżetowej 2014	Różnica (3-2)	Wskaźnik (3/2)	Struktura	
					2013 r.	2014 r.
	w tys. zł				%	
1	2	3	4	5	6	7
Ogółem	327.294.440	324.637.369	-2.657.071	99,2	100,0	100,0
w tym:						
1. Dotacje i subwencje	156.296.838	153.467.606	-2.829.232	98,2	47,8	47,3
2. Świadczenia na rzecz osób fizycznych	24.144.256	25.077.804	933.548	103,9	7,4	7,7
3. Wydatki bieżące jednostek budżetowych	60.494.468	65.606.389	5.111.921	108,5	18,5	20,2
4. Wydatki majątkowe	12.525.069	14.251.726	1.726.657	113,8	3,8	4,4
5. Wydatki na obsługę długu Skarbu Państwa	42.704.802	36.169.900	-6.534.902	84,7	13,0	11,1
6. Środki własne Unii Europejskiej	18.179.927	17.765.160	-414.767	97,7	5,6	5,5
7. Współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej	12.949.080	12.298.784	-650.296	95,0	4,0	3,8

Podobnie jak w latach poprzednich, największy udział w wydatkach ogółem będą stanowić dotacje i subwencje (47,3%), następnie wydatki bieżące jednostek budżetowych (20,2%) oraz wydatki na obsługę długu Skarbu Państwa (11,1%).

W porównaniu do roku 2013 największy wzrost wydatków dotyczy środków przeznaczonych na:

- wydatki bieżące jednostek budżetowych – o 5.111.921 tys. zł – głównymi przyczynami wzrostu wydatków w tej grupie są:
 - wzrost składek na ubezpieczenia społeczne finansowane z budżetu państwa za osoby przebywające na urloпах wychowawczych, za osoby pobierające zasiłek macierzyński oraz za osoby zatrudnione jako nianie o 2.004.817 tys. zł, w tym m. in. na finansowanie składek w związku z realizacją ustawy z dnia 26 lipca 2013 r.

o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw oraz ustawy z dnia 28 maja 2013 r. o zmianie ustawy Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw (w rezerwie celowej na ten cel zabezpieczono dodatkowo 450.000 tys. zł);

- zwiększenie nakładów na obronę narodową o 1.483.839 tys. zł, przede wszystkim na zabezpieczenie wojsk oraz centralne wsparcie,
- zwiększenie rezerwy celowej na sfinansowanie przez Krajowe Biuro Wyborcze ustawowo określonych zadań dotyczących wyborów i referendum o 320.148 tys. zł w związku z koniecznością zabezpieczenia środków na sfinansowanie wyborów samorządowych oraz do Parlamentu Europejskiego.

Natomiast w porównaniu do roku 2013 największy spadek wydatków dotyczy środków przeznaczonych na obsługę długu Skarbu Państwa o 6.534.902 tys. zł – spadek wydatków w tej grupie jest wypadkową obniżenia o 24,7% kosztów obsługi skarbowych papierów wartościowych oraz innych instrumentów finansowych na rynku krajowym, nie zaplanowania na 2014 r. rozliczeń z tytułu poręczeń i gwarancji zagranicznych udzielonych przez Skarb Państwa oraz wzrostu o 14,2% kosztów obsługi zadłużenia zagranicznego i innych operacji zagranicznych. Przyjęty poziom wydatków uwzględnia także wprowadzenie zmian w systemie emerytalnym, w szczególności umorzenie obligacji będących w posiadaniu otwartych funduszy emerytalnych.